

haarde Udtalelser, der ere saaldne angaaende Vedtagelse af Loven i dens nuværende Stikelse, saaledes som den er kommen hertil fra det andet Ting. Jeg tænker nu, det er kommet lidt frem af Overilelse, for jeg kan ikke tænke mig, at man i Virkeligheden saaledes vilde sætte dette Ting Stolen for Døren. — Der er i de senere Aar fremkommet Klager over, at vor Skole ikke løste sin Opgave tilstrækkelig, ved Siden af, at man har anerkendt, at vi blandt Folkeskolens Lærere have en Mængde dygtige Kræfter. Første Gang man hørte det, gik det ud paa, at man skulde stille disse Lærere bedre, og det gav sig Udslag i de forskellige Lønningstillæg, man gav, baade saakaldte Fiskerfste, der i Virkeligheden kun vare en Jortfættelse eller videre Udførelse af Loven af 1814, og de Tilskud eller Lønningstillæg, som ellers ere blevne givne Lærerne. Man gik ud fra, at det var noget, der allerede maatte hjælpe, og jeg har ogsaa Tro til, at det var en Driufjeder for de vedkommende. Derefter lod det saa fra Lærernes Side: Skaf os bedre Lokaler, Skaf os bedre Materiel i Skolerne! Det er ogsaa sket i de senere Aar. Man er med stærke Skridt gaaet frem med at skaffe gode Lokaler og gode Undervisningsapparater. Altsaa det er det næste Trin. Nu kommer man dertil og siger: Der skulde vel ikke være en lille Mangel ved vor Lærerstand, der skulde vel ikke være noget ved Udviklingen af vore Lærere, særlig i de senere Aar, der gør, at de selv med de bedste Evner dog i det mindste for Tiden ikke jortstaa at løse Opgaven ret. Jeg tror i Virkeligheden, det er det, som Lovforslaget her i sine store Træl tilfigter, og blandt de Bestemmelser er det særlig, at man gaar ud paa at skaffe Lærerne en fyldigere og grundigere Udvikling navnlig med Hensyn til den praktiske Øvelse. Jeg vil nævne flere Bestemmelser i dette Forslag, som ere Forbedringer i Forhold til den tidligere Seminarielov. Det første er det, at der skal stilles større Fordringer til Eleverne ved Optagelsen. Det tror jeg nu er rigtigt og det vil ogsaa fremkomme, naar man tager det næste Punkt, nemlig en modnere Alder, med, men naar man stillede større Krav til Eleverne ved Optagelsen, saa vilde man nemlig kunne gøre dette, at man lod flere Jag blive afsluttede efter to Aars Kurjus, de saakaldte Realfag, saa at der i Virkeligheden kun bliver tilbage de, som en Lærer særlig har praktisk Brug for i Skolen, endvidere ogsaa, at man bestemmer Alderen for Optagelsen til 18 Aar, hvilket jeg tror er meget rigtigt, og jeg

skal her henholde mig til, hvad den ærede sidste Taler udtalte, at det ser jo lidt mærkeligt ud, at man lader Mændene komme ud i 18—19 Aars Alderen fuldt færdige medens derimod Kvinderne, som i det hele taget efter deres naturlige Forhold ere tidligere udviklede end Mændene, skulde have naaet en flere Aar højere Alder. Jeg tror, at 18 Aars Alderen er den Alder, som bør sættes, og jeg tror heller ikke, der vil komme Modsigelse mod dette. Endvidere er der ogsaa den Forbedring, at man faar færre Jag i ældste Klasse, hvilket vil ske, naar flere Jag lægges til den saakaldte Halvdimission, den første Del af Eksamen. Tidligere havde man endnu flere, da havde man Historie med. Jeg tror, det er rigtigt, at man har ladet det Jag gaa op og vedbliver gennem tredje Klasse dermed. Der er andre Jag, derimod saaledes som Skrivning og Tegning, der meget godt kunne afsluttes efter to Aars Kurjus, ligesom jeg tror, at Fordringerne i Regning i Virkeligheden ere altfor store, jeg tror man er kommen til at gøre for store Krav til Lærerne i Regning; altsaa ved at knappe noget af der, kunde det Jag ogsaa komme blandt dem, der afsluttes efter to Aars Kurjus. Endvidere er der dette, at man nu indskærper paa det bestemteste, at Eleverne ere forpligtede til at have været et Aar i en Skole, førend de komme paa Seminarieret. Jeg har den Erfaring fra den Tid, jeg var paa Seminarierne, at Vesthyderne i Almindelighed vare de dygtigste i Praksis, og jeg tror, at det kom af, at de næsten alle i større eller mindre Grad havde haft mere Vejlighed til at være i de saakaldte Fogestoler et Aar eller et Par Vintre, førend de kom paa Seminarieret, de havde i Virkeligheden en Øvelse i Praksis, førend de kom, hvorimod de fleste fra Verne eller Ostjylland kun havde gaaet hos en Lærer undertiden en Dag om Ugen eller undertiden en Dag om Maanedn, og saa fik de Attest for at have overværet Undervisningen et Aar. Jeg anser det altsaa for en Forbedring, at det virkelig bliver indskærpet, at Eleven, førend han kommer paa Seminarieret, har været i praktisk Lærergerning, enten det nu er som Fogelærer — i Vestjylland er der jo en hel Del af dem —, eller det er under en dygtig Lærers Vejledning. Der er endvidere det, at man har bestemt sig til i Henshold til Forslaget at indføre den praktiske Undervisning gennem alle Klasserne. Det er jo ikke Tilfældet nu paa Statsseminarierne, nu er det jo kun i tredje Klasse, hvorimod de i de to yngre Klasser ikke komme i praktisk Skolegerning i Skolerne. Jeg tror, det vilde være rigtigt,